

VALDA LEINIEKA GRĀMATU DĀVINĀJUMS LATVIJAS UNIVERSITĀTES AKADĒMISKAJAI BIBLIOTĒKAI

2017. gada 9. jūnijā Latvijas Universitātes Akadēmiskajā bibliotēkā notika klasisko valodu speciālista un pedagoga, profesora *Ph. D.* Valda Leinieka (ASV) personiskās bibliotēkas svinīgā nodošana LU Akadēmiskajai bibliotēkai.

Ar uzrunām klātesošos sveica LU Akadēmiskās bibliotēkas direktore *Dr. h. c. philol.* Venta Kocere un LU Humanitāro zinātņu fakultātes dekāne profesore *Dr. philol.* Ilze Rūmniece. Valda Leinieka brālis – politologs *Ph. D.* Juris Leinieks, kurš bija ieradies no Kanādas, komentēja prezentāciju *Valda Leinieka dzīve fotogrāfijās*. Bez LU Humanitāro zinātņu fakultātes Klasiskās filoloģijas un antropoloģijas studiju nodaļas mācībspēkiem un studentiem un citiem interesentiem pasākumā piedalījās arī Latvijā dzīvojošie V. Leinieka tuvinieki.

Profesore Ilze Rūmniece sacīja: *Mūsu mazajā Latvijā nav pārāk daudz cilvēku, kuri izvēlējušies klasisko filoloģiju. Bet ir cilvēki, kuri ir patiesi uzticīgi tai. Arī Valdis Leinieks izvēlējās specialitāti no sirds un ar domu, ka tas dzīvē ir svarīgi. Klasiskie filologi savā dzīvē ir laimīgi, jo šajā izstādē izliktās V. Leinieka dāvinātās grāmatas jau pēc tematikas rāda mūsu eiropēiskās kultūrvides aizsākumus Senajā Grieķijā un Senajā Romā gan valodā, gan kultūrā. Visas šīs lietas mēs vēl joprojām jūtam sev klātesošas, jo tas ir laiks, kura vērtība nekad nemazināsies un nezudīs atšķirībā no citiem laikiem vēsturē, kuru aktualitāte atnāk un aiziet, bet interese nav tik visaptveroša un mūžīga kā par klasisko senatni. Tādēļ arī grāmatu dāvinājums ir bezgala vērtīgs. Klasiskajā filoloģijā Latvijā, karam sākoties, bija daudz labu speciālistu un bija arī potenciāls jaunajai paaudzei studēt to Latvijas Universitātē. Laiks un situācija mainījās, daudzi devās bēgļu gaitās, taču ir aizkustinoši un svarīgi, ka latvieši arī svešatnē turpināja šo jomu kopt un par to interesēties. Valdis Leinieks ir izcils zinātnieks un pētnieks. Par to liecina viņa paša grāmatas un publikācijas. Pēc daudziem gadu desmitiem situācija ir mainījusies un Latvijas Universitātē ir iespējams studēt klasisko filoloģiju. Arī trimdas tautiešu krājumi tagad atgriežas Latvijā. Paldies par brīnišķīgo dāvinājumu!*

Valdis Leinieks dzimis Liepājā 1932. gada 15. aprīlī mežziņa Arvīda Anša (1906–1994) un Valijas Leontīnes (1905–1979) Lejnieku ģimenē. Drīz vien ģimene pārcēlās uz Carnikavu, kur tēvs strādāja par mežziņi. Valdim spilgtā atmiņā palikusi sēņošana, meža zemeņu garša un Carnikavas zvejnieku lomi. Taču no dzīvesvietas līdz skolai nokļūt bija sarežģīti, tādēļ Valdis mācību laikā dzīvoja mātes māsas Elzas un viņas vīra – ķirurga un tolaik Dzelzceļa slimnīcas direktora – Jāņa Viežes (1909–2009) ģimenē Pārdaugavā. Valdis atceras Vieži kā spēcīgu un spilgtu personību. Valda Leinieka ģimene 1944. gadā devās bēgļu gaitās uz Vāciju. Insulas bēgļu nometne atradās Alpu kalnos (Bavārijā), kur septiņas lielas ēkas bija kalpojušas kā Hitlera gaisa spēku virsvadības kazarmas. Ēkas bija pamatīgi celtas, ar apsildīšanu un silto ūdeni. Par bēgļiem rūpējās Apvienoto Nāciju Organizācijas Palīdzības un rehabilitācijas administrācija (*United Nations Relief and Rehabilitation Administration*, UNRRA) un Pasaules Luterāņu federācija, kuras uzdevumā bēgļus apgādāja Dr. Hovards Hongs (*Howard Hong*).

Lai gan valdija nabadzība un neziņa par turpmāko, nometnes iemītnieki centās uzturēt možu garu. Dzīve nometnē ritēja kā latviešu ciemā. Tur nodibināja kori, teātra grupu, tautas deju kopu, kā arī skautu un gaidu vienības. Darbojās pamatskola un vidusskola. Valda un Jura tēvs iestudēja skolēniem ludziņas. Valdis darbojās skautu vienībā, spēlēja basketbolu, ziemā daudz slēpoja. Insula kļuva ne vien par pārvietojamo personu mītņi uz vairākiem gadiem, bet arī par latviešu izglītības un kultūras centru.

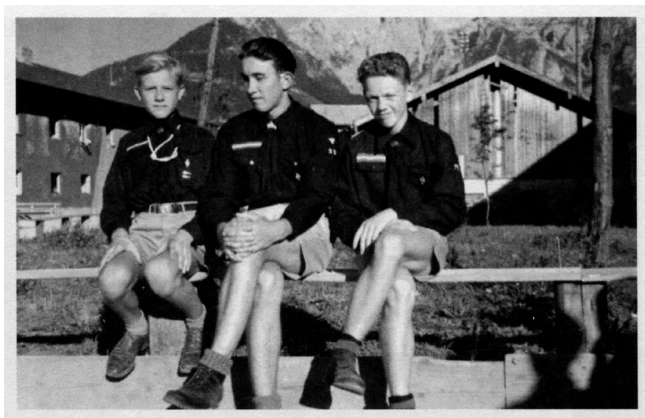
Valdis Leinieks ar vecākiem 1933. gadā

Valdis Leinieks ar vecākiem un brāli Juri 1940. gadā

Valdis Leinieks – skautu vienības biedrs Insulā 1948. gadā

Valdis Leinieks, Jānis un Ventis Plūmes pēc skautu zvēresta ceremonijas 1948. gadā

Valdis Leinieks pēc Rūdolfa Blaumaņa lugas *Pamāte* iestudējuma 1948. gadā

Par Insulas bēgļu nometni ir izdota grāmata *Insula: Displaced Persons Assembly Center* (2004), kuru sastādītāji Ventis un Jānis Plūmes arī bēgļu gaitas pavadījuši Vācijas nometnē Insulā, bet tagad dzīvo ASV. Atmiņu un vēstures liecību apkopojums grāmatā bija viņu darbs vairāku gadu garumā. Daudzās fotogrāfijās ir redzams arī Valdis Leinieks, viņa tēvs un māte. Tajā publicēts arī Dr. Jāņa Viežes atmiņu stāstījums.

Pēc pārcelšanās uz ASV V. Leinieks papildināja angļu valodas zināšanas, pašmācības ceļā apguva tubas spēli, Ņujorkā pabeidza vidusskolu un sāka studēt ķīmiju.

Laikrakstā *Laiks* 1951. gadā bija lasāms: *Stipendija pagarināta par izcilām sekmēm Valdim Leiniekam, kas ar 1950. gada rudenī uzsāka ķīmijas studijas Kornela Universitātē Itakā (Ņujorkas pavalstī). Sekmīgu studiju dēļ viņam pagarināts arī termiņš iesaukšanai karadienestā* (1951). Taču ķīmijas nozare nebija tā, kurai V. Leinieks gribēja veltīt savu dzīvi, tādēļ 1955. gadā viņš ieguva bakalaura grādu, bet 1956. gadā maģistra grādu filoloģijā.

1956. gadā V. Leinieks turpināja studijas Prinstonas Universitātē. Laikraksts *Laiks* 1956. gadā informēja, ka V. Leinieks turpinās studijas doktora grāda iegūšanai un viņam piešķirta stipendija 1,300 USD gadā (1956). Savukārt 1963. gadā rakstā *Kad beidzas etniskā pastāvēšana* (1963) teikts: *Valdis Leinieks Prinstonas Universitātē ieguvis doktora grādu, kopš 1960. gada viņš ir klasisko valodu departamenta vadītājs Kornela koledžā Aijovā un pēc doktora grāda iegūšanas apstiprināts par kārtējo profesoru, brālis Juris pēc bakalaura grāda iegūšanas starptautiskajās zinātnēs un ķīniešu valodā turpināja studijas grādam Sietlas Universitātē, Vašingtonas pavalstī. Brāļi Lejnieki ir bijušā Carnikavas iecirkņa mežziņa Arvīda Lejnieka dēli. Arvīds Lejnieks šobrīd ir Ņujorkas valsts nodokļu departamenta revidents.*

Valdis Leinieks – Martina van Burena vidusskolas absolvents (Ņujorka, 1950)

Valdis Leinieks ar brāli Juri 1963. gadā

V. Leinieks pirmajā darba gadā Kornela koledžā (1959)

Sākot ar 1964. gadu, V. Leinieks ir mācībspēks Ohaio Universitātē (līdz 1966. gadam), pēc tam Nebraskas Universitātē, kur bija profesors un Klasisko valodu fakultātes vadītājs. Viņa specializētās jomas: Homērs, grieķu traģēdija, strukturālā lingvistika. Lekciju kursus viņš lasīja klasiskajā mitoloģijā, klasiskajā drāmā un grieķu kompozīcijā.

V. Leinieks bija zinošs un principiāls pasniedzējs. Kādā Nebraskas Universitātes izdevumā *Daily Nebraskan* (1981) viņš raksta: *Man ļoti žēl, ka viens no mana latīņu valodas kursa 101 studenta ir neapmierināts ar kursa saturu. Diemžēl, es neko šeit nevaru mainīt. Aizpildot kursa vērtējumu, gandrīz vienmēr, ir studenti, kuri novērtē to kā sliktāko, ko viņi jebkad ir apguvuši. Tādēļ, vienmēr ir jāņem vērā kursa kopējais vērtējums. Šajā konkrētajā gadījumā, mani kā pasniedzēju, 50% novērtēja, kā "vienu no labākajiem", 16,7%, kā "ļoti labu", 16,7% kā "labu", 8,3% kā "apmierinošu" un 8,3% atzīmēja kā "sliktu".*

Mācību kursa materiāls katrā lekcijā tiek pasniegts skaidri un nepārprotami. Praksē studentu zināšanas tiek balstītas uz viņu spēju atbildēt uz jautājumiem, kurus viņi ir dzirdējuši, iespējams, jau simts reizes. Piemēram, kāds locījums? Akuzatīvs. Kura forma? Lietvārds. Kā jūs tulkotu to angļu valodā? Lietvārds pēc darbības vārda.

Studentu vērtējums ir tikai viens no elementiem, kuru katru gadu izmanto, lai izvērtētu pasniedzēju darbu. Vērtēšanas mehānismi, kurus mēs, nepieciešamības gadījumā, izmantojam, nav jēgpilni. Tie neizvērtē to, cik labi students ir apguvis mācību priekšmetu, jo tas ir vienīgais, kam galu galā, ir nozīme. Piemērotus instrumentus, lai veiktu šādus vērtējumus ir ļoti grūti atrast un bieži neiespējami šo informāciju apkopot.

Iepriekš minēto iemeslu dēļ, es, kā fakultātes dekāns, nepievēršu tiem lielu nozīmi un praksē tiem ir maz labuma. Tādēļ, ka katrs pasniedzējs kādreiz saņems ļoti negatīvu vērtējumu. Tas ir veids, kā tikt vaļā no nepopulāra jauna pasniedzēja, it kā parādot to, ka viņš nepietiekami labi pasniedz konkrēto priekšmetu. Rezultātā, studentu novērtējumi jāņem vērā ļoti piesardzīgi, ja vispār tas ir jādara, vērtējot pasniedzēju. Es ceru ka citu fakultāšu dekāni ņems vērā studentu vērtējumus tik pat reāli un konstruktīvi.

V. Leinieks bija daudzu profesionālo apvienību biedrs un vairāk nekā 50 publikāciju autors zinātniskajos izdevumos *Linguistics*, *The Classical World*, *The American Journal of Philology* u. c.

2003. gadā Insulā tika noorganizēta bijušo bēgļu nometnes iemītnieku tikšanās. Arī Valdis Leinieks stāstīja par sevi: *Mana ierašanās ASV bija neaizmirstams notikums manā dzīvē. Es vēlos izstāstīt savu stāstu ikoienam, kurš ir gatavs to uzklaust: tas bija 1949. gada 11. februāris. Auksta un lietaina diena Bostonā. Es izkāpu no laivas vienās biksēs ar trim dolāriem kabatā. Kopš*

tā brīža dzīve sastāvēja galvenokārt no mācībām un darba. Vai tas bija tā vērts. Noteikti, jā. Es nevaru iedomāties, ka darītu kaut ko savādāk. Es strādāju uz pusslodzi un esmu aizņemtais nekā jebkad agrāk. Es pilnībā došos pensijā 2005. gadā. Tad es būšu nostrādājis četrdesmit sešus gadus klasiskajā filoloģijā, lielāko daļu laika vadot fakultāti. Administratīvais darbs diemžēl piebremzēja manu pētniecisko darbību, bet tā bija lieta, no kuras nevarēju izvairīties. Šobrīd es strādāju pie vērienīga projekta ar nosaukumu: "Atmiņas un diskursa veidošana", kas pēta visu par formu, kādā semantiskās zināšanas saglabājas mūsu smadzenēs, un to, kā tās pārtop mutvārdos. Tādējādi esmu visu laiku aizņemts. Starp citu, es sāku rakstīt "Leinieks" pēc tam, kad veicu pētījumu par šo uzvārdu. Izrādījās, ka tas nav saistīts ar "leju", kā Mīlenbahs domāja. "Leinieks" nāk no Kurzemes un Zemgales, bet "Leimanis" no Vidzemes un Latgales. (2004, 129)

V. Leinieka interešu loks ir plašs. Viņu interesē ne tikai literatūrzinātne un valodniecība, bet arī vēsture. Viņam ir laba humora izjūta. Žēl, ka slimības dēļ viņš nevarēja pabeigt vēl divas grāmatas.

Diemžēl vienīgais izdevums Latvijā, kurā rakstīts par Valdi Leinieku, ir Andreja Bankava un Ilgas Jansones sastādītā grāmata *Valodniecība Latvijā: fakti un biogrāfijas* (2010, 178).

Valdis Leinieks ar brāli Juri un viņa dzīvesbiedri Donnu 2016. gadā

Valdim Leiniekam ļoti patika Mikipele. Diezgan liela disonanse ar viņa nopietno akadēmisko karjeru, bet arī tas kaut ko stāsta par personību. Viņam bija daudz šādu suvenīru, lielākoties saņēmis tos kā dāvanas

Latviešu filozofs Māris Vecvagars (1953–2016) savā darbā *Kādreiz Helladā...* par Valdi Leinieku raksta: *Otrs cilvēks, kas Latvijā, ja nemaldos, vispār nav identificēts, ir Valdis Leinieks, dzimis Liepājā, 1932. g. 15. IV. Ar viņa darbiem sastapos pilnīgi nejauši, pārcilājot grāmatu kravas plauktos, kādā no pētniecības centriem Atēnu akadēmijā. Pāvīdēja no formas viedokļa pazīstams vārds un uzvārds uz reprezentablā apgādā izdotas grāmatas vāka – Valdis Leinieks, “The City of Dionysos: A Study of Euripides’ Bakchai”. Viņa spalvai pieder vēl dažas grāmatas: “The Plays of Sopotches”, “Morphosyntax of the Homeric Greek Verb” u. c., kā arī virkne rakstu. Viņš ir strādājis Nebraskas Universitātē (es lietoju pagātnes formu, jo neesmu pārliecināts par to, vai Leinieka kungs šajā mācību iestādē darbojas vēl joprojām gadu skaita dēļ). Atpazīstamība pasaulē un pazīstamība Latvijā ne vienmēr iet roku rokā, arī izteiksmes valodai ir liela nozīme.* (2004, 14)

Valda Leinieka personīgās bibliotēkas dāvinājums – 994 eksemplāri (736 nosaukumi) klasiskajā filoloģijā, sengrieķu un romiešu literatūrā, vēsturē, mitoloģijā, filozofijā u. c. – tagad glabājas LU Akadēmiskās bibliotēkas Misiņa bibliotēkā. Atšifrējot dāvinājuma statistiku: grāmatas izdotas 20 valstīs, vairums ASV (290 nosaukumi / 378 eksemplāri), Apvienotajā Karalistē (231/304), Vācijā (146/225). Mazāk no Francijas, Nīderlandes un Itālijas (attiecīgi 15/25, 14/17, 11/12); seko Grieķija un Kanāda (abām 5/5); pa 3 nosaukumiem no Austrijas un Zviedrijas, pa 2 no Beļģijas, Indijas, Latvijas, bet Austrālija, Dānija, Īrija, Japāna,

Valda Leinieka brālis Juris, māsiņa Gunta Lejniece un LU Akadēmiskās bibliotēkas direktore Venta Kocere V. Leinieka personiskās bibliotēkas svinīgajā nodošanā LU Akadēmiskajai bibliotēkai 2017. gada 9. jūnijā. Foto: Roberts Svižņeņcs

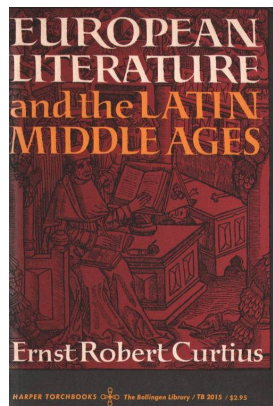
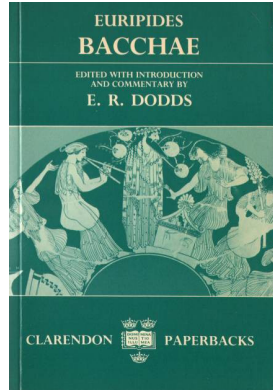
Krievija, Šveice un Venecuēla pārstāvēta ar 1 nosaukumu. Uzskaitītās grāmatas ir 10 dažādās valodās: lielākā daļa ir angļu (431/544), grieķu (118/197) un latīņu (113/153) valodā, pārējās franču, itāļu, jaungrieķu, latviešu, lietuviešu un pat sanskritā.

Vairums izdevumu līdz šim nav bijuši pieejami Latvijas bibliotēkās, daļa no tiem joprojām nav redzama kaimiņvalstu bibliotēku katalogos, tāpēc dāvinājums ir sevišķi nozīmīgs. Jaunieguvums paver iespēju pētniekiem un interesentiem piekļūt iepriekš grūti pieejamiem materiāliem. Dāvinājumā iekļauto informācijas resursu tematiskais aptvērums ir ļoti daudzpusīgs, tomēr lielāko daļu veido darbi klasiskajā filoloģijā. Tādēļ dāvinājums ir īpaši noderīgs klasiskajiem filologiem un Latvijas Universitātes klasiskās filoloģijas studentiem, jo tajā atrodami materiāli gandrīz visos studiju programmā iekļautos priekšmetos.

Analizējot dāvinājuma saturu, konstatējams, ka lielāko dāvinājuma daļu veido **literatūra**, kas pārsvarā sacerēta no 8. gs. p. m. ē. līdz 4. gs. m. ē. gan oriģinālvalodā, gan tulkojumos (vairumam no tiem pieejami komentāri). Tajā ietilpst:

- 1) antīkās episkās dzejas darbi – sengrieķu dzejnieka Homēra (Ὅμηρος, ap 8. gs. p. m. ē.) eposi *Īliada* un *Odiseja*, Hēsioda (Ἡσίοδος,

- ap 8.–7. gs. p. m. ē.) *Teogonija* un *Darbi un dienas*, Senās Romas Augusta laikmeta dzejnieka Vergilija (*Publius Vergilius Maro*, 70.–19. g. p. m. ē.) darbi *Eneīda* un *Georgikas* un Statija (*Publius Papinius Statius*, ap 45.–96. g. m. ē.) episkā poēma *Tebaida*;
- 2) antīkās lirikas darbi – sākot ar sengrieķu dzejnieka Arhiloha (*Αρχίλοχος*, ap 680.–645. g. p. m. ē.) dzeju līdz pat romiešu dzejnieka Ovidija (*Publius Ovidius Naso*, 43. g. p. m. ē. – 17. vai 18. g. m. ē.) darbiem;
- 3) antīkās drāmas darbi – sengrieķu dramaturgu Aishila (*Αισχύλος*, 525.–456. g. p. m. ē.), Sofokla (*Σοφοκλής*, 497. vai 496.–406. g. p. m. ē.), Eiripīda (*Εὐριπίδης*, 480.–406. g. p. m. ē.) traģēdijas, Aristofana (*Αριστοφάνης*, ap 448. vai 446. – ap 386. g. p. m. ē.), romiešu dramaturgu Plauta (*Titus Maccius Plautus*, ap 254.–184. g. p. m. ē.) un Terencija (*Publius Terentius Afer*, 195. vai 185.–159. g. p. m. ē.) komēdijas;
- 4) antīkās satīras darbi prozā un dzejā – romiešu dzejnieku Horācija (*Quintus Horatius Flaccus*, 65.–8. g. p. m. ē.), Juvenāla (*Decimus Iunius Iuvenalis*, ap 1. – ap 2. gs. m. ē.), Persija (*Aulus Persius Flaccus*, 34.–62. g. m. ē.) satīras;
- 5) antīkās prozas darbi – Romas impērijas laika autora Petronija Arbitra (*Gaius Petronius Arbiter*, ap 27.–66. g. m. ē.) antīkais romāns *Satirikons*, Apulēja (*Lucius Apuleius Madaurensis*, ap 124. – ap 170. g. m. ē.) romāns *Metamorfozes* jeb *Zelta ēzelis*, sengrieķu rakstnieka Longa (*Λόγγος*) bukoliskais romāns *Dafnīds un Hloja*, romiešu dzejnieka un filozofa Lukrēcija Kāra (*Titus Lucretius Carus*, ap 99.–55. g. p. m. ē.), vēsturnieka Svetonija (*Gaius Suetonius Tranquillus*, ap 69. – ap 122. g.) biogrāfiskā proza, Romas rētora un satīriķa Lukiāna (*Λουκιανὸς Σαμοσατεύς*, ap 120.–180. g.) dialogiskā proza, arī reto-riskā proza – tādi klasiskās grieķu oratorprozas darbi kā Dēmostēna (*Δημοσθένης*, 384.–322. g. p. m. ē.) un Līsija (*Λυσίας* ap 445. – ap 380. g. p. m. ē.) runas un izcilā Romas oratora Cicerona (*Marcus Tullius*

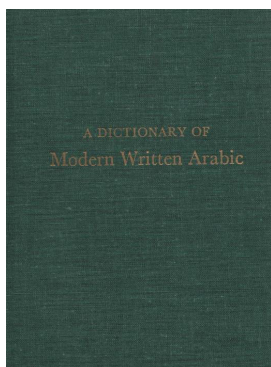
Cicero, 106.–43. g. p. m. ē.) runas piecos sējumos, kā arī daudzas citas mazāk zināmu sengrieķu rētoru runas.

Neizpaliek arī oratormākslas teorētiskie avoti, piemēram, sengrieķu filozofa Aristoteļa (Ἀριστοτέλης, 384.–322. g. p. m. ē.) un romiešu rētora Kvintiliāna (*Marcus Fabius Quintilianus*, ap 35. – ap 100. g. m. ē.) darbi.

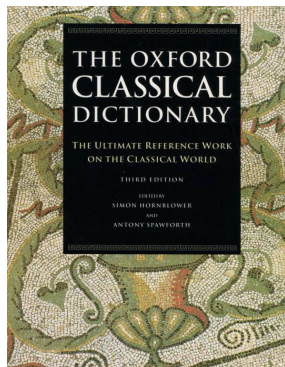
Dāvinājumā ietilpst arī atsevišķi viduslaiku literatūrai veltīti darbi, piemēram, vācu filologa Ernsta Roberta Kurtija (*Ernst Robert Curtius*, 1886–1956) grāmata *European literature and the Latin middle ages* (New York; Evanston : Harper & Row, 1963), darbi par literatūras recepciju, piemēram, filozofijas doktores Luīses Vinges (*Louise Vinge*, 1931) (Zviedrija) monogrāfija *The Narcissus theme in Western European literature up to the early 19th century* (Lund : Gleerups, 1967), kā arī grāmatas, kurās apkopota latīņu literatūras vēsture, piemēram, itāļu klasiskā filologa Džana Biadžio Kontes (*Gian Biagio Conte*, 1941) apjomīgais (827 lpp.) darbs *Latin literature : a history* (Baltimore; London : Johns Hopkins University Press, 1999).

Līdzās literatūras darbiem dāvinājumā atrodami materiāli vairākās **valodniecības apakšnozarēs** – morfoloģijā un sintaksē (gramatikā), etimoloģijā un citās. Blakus vispārīgiem materiāliem sastopami specifiski zinātniski darbi: amerikāņu klasiskā filologa Gaja L. Kūpera (*Guy L. Cooper*, 1930) *Attic Greek prose syntax* (Ann Arbor : University of Michigan Press, 1998–2002) četros sējumos (kopā 3500 lpp.) par atiskās grieķu prozas sintaksi, britu klasiskā filologa Džona D. Denistona (*John Dewar Denniston*, 1887–1949) grāmata par grieķu partikulām *The Greek particles* (Oxford : Clarendon Press, 1959), kurā 660 lappusēs ārkārtīgi smalki atspoguļota partikulu nozīme un to lietojuma nianšes, sniegti bagātīgi tekstu piemēri. Grāmatas beigās ievietots partikulu un to dažādo iespējamo savienojumu rādītājs, kas īpaši noder sarežģītajā tulkošanas procesā.

Īpaši vērtīgi informācijas resursi ir grāmatas par vēlīno un viduslaiku latīņu valodu, kas bibliotēkās atrodamas ļoti reti. Piemēram, austrāliešu teologa Aleksandra Soutera (*Alexander Souter*, 1873–1949) vēlīnās latīņu valodas glosārijs *A glossary of later Latin to 600 A.D.* (Oxford : Clarendon Press, 1996) un grāmata *Revised medieval Latin word-list from British and Irish sources*

(London : Oxford University Press, 1973), ko sagatavojusi Britu Akadēmija britu klasiskā filologa Ronalds E. Lathams (*Ronald Edward Latham*, 1907–1992) vadībā un kas ir papildinājums 1934. gadā izdotajai *The original Medieval Latin Word-List from British and Irish Sources*. Tajā iekļauts britu un īru viduslaiku latīņu valodas vārdu (kas nav atrodamī klasiskajā latīņu valodā) saraksts, katram vārdam dots īss skaidrojums. Labs palīgs studentiem un pētniekiem, jo viduslaiku un neolatiņu vārdnīcas latviešu valodā joprojām nav. Aplūkojot dāvinājumā ietvertās vārdnīcas, glosārijus, mācību grāmatas, redzams, ka V. Leinieka sakrātajā bibliotēkā atrodami darbi, kas noderīgi ne tikai klasiskajiem filologiem, bet arī Āzijas studiju speciālistiem – krājumā ir vārdnīcas un grāmatas par sanskritu, arābu un senindiešu valodu.

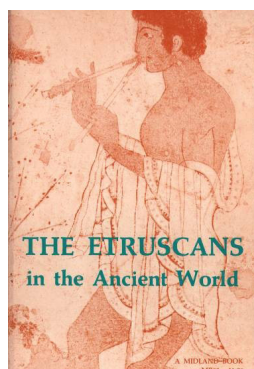
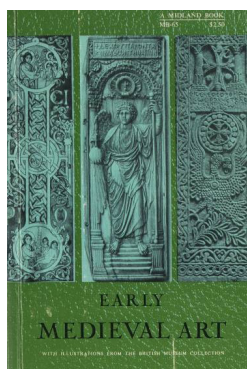
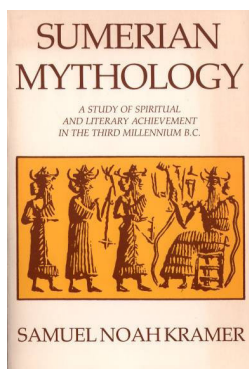

Arī **vēstures** grāmatu papildinājums galvenokārt aptver antīkās pasaules periodu, sniedzot sistemātisku pārskatu par Senās Grieķijas un Senās Romas vēsturi (3. g. t. p. m. ē. – m. ē. 1. g. t. vidus). Krājumā atrodami gan sengrieķu – Hērodota (*Ηρόδοτος*, ap 484.–425. g. p. m. ē.), Tūkīdīda (*Θουκυδίδης*, ap 460. – ap 400. g. p. m. ē.), Ksenofonta (*Ξενοφῶν*, ap 430.–354. g. p. m. ē.), gan romiešu – Jūlija Cēzara (*Gaius Julius Caesar*, 100.–44. g. p. m. ē.), Sallustija (*Gaius Sallustius Crispus*, 86. – ap 35. g. p. m. ē.), Tita Līvija (*Titus Livius Patavinus*, 64. vai 59. g. p. m. ē. – 12. vai 17. g. m. ē.), Tacīta (*Publius Cornelius Tacitus*, ap 56. – ap 120. g. m. ē.) vēsturiskās prozas teksti un to fragmenti. Dāvinājumā ietilpst arī grieķu vēsturnieka Sicīlijas Diodora (*Διόδωρος Σικελιώτης* / *Diodoros Sikeliotes*, ap 1. gs. p. m. ē.) *Diodori Bibliotheca historica* sešos sējumos. Darbs sākotnēji sastāvējis no 40 grāmatām, kas tematiski sadalāmas trīs daļās: 1) pirmās sešas ģeogrāfiskā skatījumā – tajās aprakstīta Ēģiptes, Mezopotāmijas, Indijas, Skitijas, Arābijas, Ziemeļāfrikas, Grieķijas un Eiropas vēsture un kultūra; 2) nākamajās (VII–XVII) aplūkoti pasaules vēstures notikumi, sākot ar Trojas karu līdz pat Aleksandra Lielā (*Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας*, 356.–323. g. p. m. ē) nāvei; 3) pārējās (XVIII–XL) aprakstīti notikumi no Aleksandra Lielā sekotājiem līdz vai nu 60. g. p. m. ē., vai arī līdz Cēzara Gallu karu sākumam 59. g. p. m. ē. (darba beigās ir zudušas, tāpēc nav zināms, vai Diodors

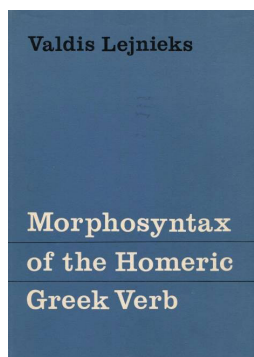
savu darbu ir pabeidzis atbilstoši savai iecerei). Izdevuma sestajā sējumā iekļauti Diodora darba fragmenti.

Līdz ar antīkajiem avotiem krājumā iekļautas atsevišķas grāmatas par antīko vēsturi, kā arī grāmatu sērijas. *Methuen's history of the Greek and Roman world* sērijā aprakstīta Grieķijas vēsture no 479.–146. g. p. m. ē. un Romas vēsture no 753. g. p. m. ē. – 138. g. m. ē., savukārt sērijas turpinājumā *Methuen's history of medieval and modern Europe* aplūkota Eiropas vēsture no 1378. līdz 1939. gadam. Krājumā ietverta arī grāmata par mūsdienu Grieķijas vēsturi – Šefildas Universitātes grieķu valodas profesora Edvarda S. Forstera (*Edward Seymour Forster*, 1879–1950) darbs *A short history of modern Greece, 1821–1956* (New York : Frederick A. Praeger, 1958).

Valda Leinieka personīgo bibliotēku papildina atsevišķi darbi arheoloģijā, ģeogrāfijā, sengrieķu mitoloģijā, reliģijā, antīkajā filozofijā, sociālajās zinātnēs, mākslā.

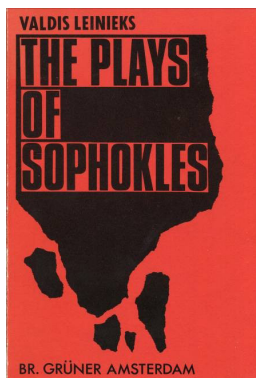

Dāvinājumā iekļautas arī piecas pašā **V. Leinieka monogrāfijas**: 1964. gadā iespiestā *Morphosyntax of the Homeric Greek verb* (The Hague : Mouton & Co, 1964); 1975. gadā sarakstītā latīņu valodas gramatika *The structure of Latin : an introductory text based on Cæsar and Cicero* (New York : MSS Educational Publishing Company, 1975); gadu vēlāk izdots rādītājs *Index Nepotianus* (Lincoln : The University of Nebraska, 1976), kur, balstoties uz redaktora Ērika Otto Vinsteta (*Eric Otto Winstedt*, 1880–1955) 1904. gadā izdoto romiešu vēsturnieka un

biogrāfa Kornēlija Nepota (*Cornelius Nepos*, ap 100. – ap 25. g. p. m. ē.) darbu izlasi, alfabētiskā secībā izkārtoti Kornēlija Nepota darbos ietvertie vārdi un to lietojuma biežums; 1982. gadā izdotā grāmata *The plays of Sophokles* (Amsterdam : B. R. Grüner, 1982), kurā analizētas un interpretētas sengrieķu dramaturga Sofokla traģēdijas, un 1996. gadā izdotā grāmata *The city of Dionysos : a study of Euripides' Bakchai* (Stuttgart; Leipzig : Teubner, 1996) – pētījums par Eiripīda traģēdiju *Bakhantes*. Par šī ieguvuma nozīmīgumu liecina biežās atsauces uz V. Leinieka darbiem dažādos zinātniskos izdevumos.

Aplūkojot informāciju lielākajā bibliotēku tīklā *WorldCat*, redzams, ka šīs grāmatas pieejamas gan Ziemeļamerikā (ASV, Kanādā), gan Eiropā (Apvienotajā Karalistē, Vācijā, Dānijā, Zviedrijā, Šveicē un citur), bet tikai tagad kļuvušas pieejamas arī Latvijā, LU Akadēmiskajā bibliotēkā.

LITERATŪRA

1. Bankavs, Andrejs, Jansone, Ilga. *Valodniecība Latvijā: fakti un biogrāfijas*. Rīga : LU Akadēmiskais apgāds, 2010.
2. *Daily Nebraskan*, 1981, Dec 3.
3. *Insula: displaced persons assembly center. A Latvian memoir*. Mineapolis, Minesota, 2004.
4. *Laiks*, Nr. 199, 1951, 15. dec.
5. *Laiks*, Nr. 71, 1956, 5. sept.
6. *Laiks*, Nr. 31, 1963, 17. apr.
7. Vecvagars, Māris. *Kādreiz Helladā... : Nekur liekami raksti*. Rīga : FSL, 2004.

NO SAŅEMTĀ DĀVINĀJUMA PIEMINĒTIE IZDEVUMI UN IZDEVUMU SĒRIJAS

1. Conte, Gian Biagio. *Latin literature : a history*. Revised by Don Fowler and Glenn W. Most. Baltimore; London : Johns Hopkins University Press, 1999.
2. Cooper, Guy L. *Attic Greek prose syntax*. Ann Arbor : University of Michigan Press, 1998–2002.
3. Curtius, Ernst Robert. *European literature and the Latin middle ages*. New York; Evanston : Harper & Row, 1963.
4. Denniston, John Dewar. *The Greek particles*. 2nd edition. Oxford : Clarendon Press, 1959.
5. Diodorus, Siculus. *Diodori Bibliotheca historica*. Ed. stereotypa ed. 3ae, 1888–1906. Stutgardiae : in aedibus B. G. Teubneri, 1964–1970.
6. Forster, Edward S. *A short history of modern Greece, 1821–1956*. 3rd edition, revised and enlarged by Douglas Dakin. New York : Frederick A. Praeger, 1958.

7. Leinieks, Valdis. *Index Nepotianus*. Lincoln : The University of Nebraska, ©1976.
8. Leinieks, Valdis. *The city of Dionysos : a study of Euripides' Bakchai*. Stuttgart; Leipzig : Teubner, 1996.
9. Leinieks, Valdis. *The plays of Sophokles*. Amsterdam : B. R. Grüner, 1982.
10. Leinieks, Valdis. *The structure of Latin : an introductory text based on Cæsar and Cicero*. New York : MSS Educational Publishing Company, 1975.
11. *Revised medieval Latin word-list from British and Irish sources*. Prepared by R. E. Latham. London : Oxford University Press, 1973.
12. Souter, Alexander. *A glossary of later Latin to 600 A.D.* Oxford : Clarendon Press, 1996.
13. Vinge, Louise. *The Narcissus theme in Western European literature up to the early 19th century*. Lund : Gleerups, 1967.

SĒRIJA METHUEN'S HISTORY OF THE GREEK AND ROMAN WORLD

1. Cary, Max. *A history of the Greek world from 323 to 146 B.C.* Methuen & Co, 1959.
2. Laistner, Max Ludwig Wolfram. *A history of the Greek world from 479 to 323 B.C.* 3rd edition. London : Methuen & Co, 1957.
3. Marsh, Frank Burr. *A history of the Roman world from 146 to 30 B.C.* London : Methuen & Co, 1957.
4. Parker, Henry Michael Denne. *A history of the Roman world from A.D. 138 to 33.* 2e éd. London : Methuen & Co, 1958.
5. Salmon, Edward Togo. *A history of the Roman world from 30 B.C. to A.D. 138.* London : Methuen & Co, 1959.
6. Scullard, Howard Hayes. *A history of the Roman world from 753 to 146 B.C.* 2nd revised edition. London : Methuen & Co, 1951.

SĒRIJA METHUEN'S HISTORY OF MEDIEVAL AND MODERN EUROPE

1. Brooke, Zachary Nugent. *A history of Europe from 911 to 1198.* Methuen & Co ; New York : Barnes & Noble, 1960.
2. Deanesly, Margaret. *A history of early medieval Europe from 476 to 911.* London : Methuen & Co; New York : Barnes & Noble, 1960.
3. Grant, Arthur James. *A history of Europe from 1494 to 1610.* London : Methuen & Co; New York : Barnes & Noble, 1961.
4. Marriott, John Arthur Ransome. *A history of Europe from 1815 to 1939.* London : Methuen & Co; New York : Barnes & Noble, 1960.
5. Previté-Orton, Charles William. *A history of Europe from 1198 to 1378.* London : Methuen & Co; New York : Barnes & Noble, 1960.
6. Reddaway, William Fiddian. *A history of Europe from 1610 to 1715.* London : Methuen & Co; New York : Barnes & Noble, 1959.
7. Reddaway, William Fiddian. *A history of Europe from 1715 to 1814.* London : Methuen & Co; New York : Barnes & Noble, 1961.
8. Waugh, William Templeton. *A history of Europe from 1378 to 1494.* London : Methuen & Co; New York : Barnes & Noble, 1962.

Venta Kocere, Anna Strode